

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	1079
Land:	Afghanistan
Kilde:	Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Temarapport om afghanske kvinder
Udgivet:	juni 2020
Optaget på baggrundsmaterialet:	7. september 2020

Juni 2020

DRC Dansk Flygtningehjælps landeprofiler og temarapporter er et uddrag af aktuelle, asylrelevante baggrundsoplysninger om et enkelt land eller tema. Landeprofilerne og temarapporterne er baseret på oplysninger indsamlet af andre aktører og er således ikke et udtryk for Flygtningehjælpens egne oplysninger eller holdninger.

DRC Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation, der arbejder med flygtninge og fordrevne i mere end tredive lande samt med rådgivning af asylansøgere i Danmark.

Indhentelse af oplysninger er afsluttet 15. maj 2020

Indholdsfortegnelse

1.	Forhold for kvinder i Afghanistan – et overblik.....	4
1.1.	En stærk og kulturelt forankret kvindeopfattelse	4
1.2.	Den afghanske familiestruktur	6
1.2.1.	Store forskelle fra familie til familie	6
2.	Kønsrelaterede overgreb.....	7
2.1.	Tvangsægteskaber, herunder Baad og Baadl	8
2.2.	Æresdrab.....	9
2.3.	Vold i hjemmet, herunder afbrænding, syreangreb og tvungent selvmord	9
2.4.	Zina	11
3.	Beskyttelse imod kønsrelaterede overgreb	13
3.1.	Speciallov	13
3.2.	Straffelovens bestemmelser	14
3.3.	Håndhævelse af lovene	14
3.3.1.	Vedrørende ERAW	14
3.3.2.	Vedrørende mægling.....	15
3.3.3.	Vedr. straffeloven	17
3.4.	Adgang til krisecentre.....	17
4.	Enlige kvinder	19
4.1.	Fraskilte kvinder	20
4.2.	Enker	20
4.3.	Enlige kvinders muligheder	21
5.	Situationen for kvinder der vender tilbage fra Vesten	21
6.	Praksis i Danmark	23
6.1.	Flygtningenævnets praksis	23
6.2.	Udlændinge- og integrationsministeriets praksis.....	26
7.	Litteraturliste	27

1. Forhold for kvinder i Afghanistan – et overblik

Afghanistan er et stærkt traditionsbundet samfund, hvor traditionelle kønsroller fastholdes, og hvor køns- og æresrelaterede overgreb er udbredt.¹

Efter Talibans fald i 2001 har den afghanske regering iværksat flere tiltag for at fremme kvinders rettigheder, friheder og muligheder i samfundet.² Formelt har kvinder således fået flere rettigheder de seneste år. Det fremgår eksempelvis af artikel 22 i forfatningen fra 2004, at mænd og kvinder har samme rettigheder og pligter i samfundet.³ Ligeledes blev der i 2009 indført en lov til bekæmpelse af vold mod kvinder.⁴ Kvinder har stemmeret og øremærkede pladser i parlamentet, og der er ingen retlige hindringer for en kvinde, som ønsker at tage en uddannelse eller få sig et job.⁵

Afghanistan er dog et land, som i realiteten er styret af en kombination af formelle love og regler, stærke traditioner, traditionelle konfliktløsningsmekanismer, sharia og andre uformelle retssystemer, som alle har afgørende indflydelse på kvinders liv, rettigheder og muligheder.⁶

I det afghanske samfund er der en udbredt opfattelse af, at kvinder hører til i hjemmet. De traditionelle kønsroller og opfattelsen af, hvad kvinders rolle er i samfundet, har betydning for hvordan kvinders rettigheder fortolkes af myndigheder og enkeltpersoner.⁷

1.1. En stærk og kulturelt forankret kvindeopfattelse

Afghanistans Uafhængige Menneskerettighedskommission (AIHRC) har beskrevet, hvordan opfattelsen af kvinder i Afghanistan bunder i dybt indgroede kulturelle og traditionelle forståelser i samfundet.⁸

AIHRC beskriver, hvordan kvinder ses som naive, fejlbarlige og utroværdige karakterer, som vil komme på afveje, hvis ikke de kontrolleres.⁹ Hertil kommer det problematiske forhold mellem mænd og kvinder i det afghanske samfund. Herom skriver AIHRC, at kvinder traditionelt er blevet set som et middel til et seksuelt mål for mænd.¹⁰ Denne opfattelse betyder, at kvinders relation til mænd reelt kan være en af to ting; familiær eller seksuel. Ifølge kommissionen vil alle relationer og interaktioner, en kvinde har med en mand uden for hendes familie, blive anset som seksuelle. Derudover vil situationer, som gør en kvinde tilgængelig for mænd, ligeledes blive set som seksuelle. Som eksempel nævnes, at hvis en kvinde taler med en mand, eller hvis hun forlader sit hjem, vil det blive set som seksuelt relateret. Yderligere findes det ikke relevant, om kvinden selv har etableret den pågældende relation eller er kommet i situationen mod sin vilje.¹¹

¹ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 8+9

² Afghan Women Right Organization, 'CEDAW Shadow Report' (januar 2020) side 3 + Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, marts 2019, side 88

³ AIHRC, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 33

⁴ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 15

⁵ AIHRC, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 33-34 + Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 16

⁶ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 7

⁷ Ministry of Women's Affairs, "Strategy and NAP on eliminating VAW" (2 oktober 2016) side 8

⁸ AIHRC, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 7

⁹ Ibid.

¹⁰ AIHRC, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 8

¹¹ Ibid.

Endelig er det beskrevet af flere kilder, hvordan Afghanistan er et æressamfund, og hvordan familiens ære bæres af familiens kvinder.¹² Således beskriver AIHCR, hvordan en mands ære afhænger af hans kvindelige familiemedlemmers ære. Dette skaber yderligere incitament til at kontrollere kvinderne i et forsøg på at beskytte familiens ære. Ligeledes kan det give grobund for æresrelaterede overgreb, såsom æresdrab, hvis en kvinde opfattes som havende kastet skam over familien.¹³

Kombinationen af disse faktorer gør situationen for afghanske kvinder ganske svær og danner ifølge AIHCR grobund for udbredte kønsrelaterede overgreb:

"As stated, the specific attitude existing in the society towards women prescribes a specific social status and treatments, which become as a justifier and basis for violence against women. In such a cultural and social context, the phenomenon of violence against women becomes a common practice, thus, its obscenity is overlooked in the society".¹⁴

I 2008 dokumenterede Global Rights i en rapport, at 87,2 % af alle afghanske kvinder oplevede kønsrelateret vold, herunder vold i hjemmet.^{15 16} De australske myndigheder vurderede i juni 2019, at tallet stadig er retvisende i dag.¹⁷ Tallet er ligeledes gengivet i UK Home Office rapport fra 2020.¹⁸

Den traditionelle kvindeopfattelse i Afghanistan kommer tydeligt til udtryk i den statistiske viden, der foreligger om Afghanistan.¹⁹ Det fremgår, at 70,2 % af alle kvinder er analfabeter mod 44,5% af mændene.²⁰ I 2019 deltog 22% af kvinderne på arbejdsmarkedet uden for hjemmet²¹, hvorimod 75% af mændene har et arbejde uden for hjemmet.²² Samme statistikker beretter om, at 87% af kvinderne oplever kønsrelaterede overgreb i deres levetid,²³ omkring halvdelen begynder aldrig i skole,²⁴ og en ud af tre bliver gift inden de fylder 18 år,²⁵ 17% inden de er 15 år.²⁶

¹² AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392- 2013/2014), side 8 + Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 9

¹³ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 -2013/2014), side 8-9

¹⁴ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392-2013/2014), side 9

¹⁵ Global Rights' Living with Violence: A National Report on Domestic Abuse in Afghanistan, marts 2008, side 1

¹⁶ Global Rights' rapportens resultater baserer sig på samtaler med kvinder i 4.700 husstande i 16 forskellige provinser i Afghanistan i år 2006. Kvinderne udgør ifølge organisationen et repræsentativt udsnit af afghanske kvinder, både med henvisning til etnicitet og geografi. Den statistiske data, der danner grundlag for rapporten, beskrives som unik, idet den er indhentet direkte fra primære kilder (kvinderne) snarere end sekundære kilder som f.eks. antallet af anmeldte overgreb på politistationer eller registrerede overgreb på hospitaler.

¹⁷ Australian Government, DFAT, Country Information Report Afghanistan, (juni 2019) side 35

¹⁸ UK Home Office Country information and guidance: women fearing gender-based harm/violence, Afghanistan, (March 2020), side 30

¹⁹ Tal og statistik fra Afghanistan er begrænset og behæftet med en vis usikkerhed, da der ikke har været en formel folketælling siden 1979. (Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018))

²⁰ CIA - Central Intelligence Agency, The World Factbook, Afghanistan, hjemmeside tilgået 20. maj 2020

²¹ World Bank, Labor force participation rate, Afghanistan, female (% of female population ages 15+) (modeled ILO estimate) – Afghanistan

²² World Bank, Labor force participation rate, Afghanistan, male (% of male population ages 15+) (modeled ILO estimate) – Afghanistan

²³ Human Rights Watch, Afghan Government Ignoring Violence Against Women (30 maj 2018)

²⁴ Human Rights Watch, Losing the War for Girls' Education in Afghanistan, 2017

²⁵ UNICEF, The situation of children and women in Afghanistan, facts and figures

²⁶ UNICEF, Education, Providing quality education for all

1.2. Den afghanske familiestruktur

Det afghanske samfund er præget af en stærk familiestruktur. En pige bliver anset som familiens ejendom, indtil den dag hun bliver gift og overgår til hendes mands familie. En pige eller kvinde vil derfor som udgangspunkt altid høre under en families beskyttelse, enten hendes egen eller hendes svigerfamilies.²⁷

Kvinder, som er under familiens beskyttelse, er ofte også under dens kontrol, typisk med stor konsekvens for kvindens frihed og muligheder til følge. For mange kvinder er det i familien og i ægteskabet, at livet i høj grad udfoldes, og for kvinder vil muligheder og vilkår derfor være overvejende bestemt af mændene i familien og deres holdning til, hvad en kvinde må og ikke må. Således afhænger de overgreb, som en kvinde risikerer, også i høj grad af hendes familie.²⁸

Landinfo beskrev i 2018 vigtigheden af familiens kontrol over dens kvinder således:

"I æreskulturer er menns kontroll over kvinner viktig for familiegruppens anseelse og posisjon, og status betinges av mennenes evne til å ha kontroll over kvinnene og ha orden i eget hus. Kvinner må beskyttes, kontrolleres og fremstå med renhet og høy moral – kvinner må med andre ord underlegges en streng sosial kontroll. Dette kan gi ulike utslag, men handler ofte om å legge begrensninger på kvinnenes bevegelsesfrihet".²⁹

Hvis en kvinde alligevel er uden en families beskyttelse, og f.eks. bor alene, er konsekvenserne for familien potentielt meget alvorlige. Kilden beskriver hvordan familien og særligt de mandlige familiemedlemmer risikerer skamfulde spørgsmål om deres ære og evner. Familien vil f.eks. blive mødt med spørgsmål om, hvorfor de ikke formår at tage vare på familiens kvinder, som netop er en hjørnesten i afghansk kultur.³⁰

Hvis en gift kvinde mister sin mand, vil hun typisk forblive en del af svigerfamilien. Enkens forsørgelse og sikkerhed er altså svigerfamiliens ansvar, og kvindens egen familie har juridisk og socialt ikke noget ansvar for hende længere. Kvinder, som har opnået skilsmisse, anses derimod ikke længere som en del af svigerfamilien. Hun kan derfor ikke regne med deres forsørgelse eller beskyttelse.³¹ Skilte kvinder har meget få rettigheder, da kvindens navn sjældent vil stå på ejendomsbeviser, dokumenter om jordbesiddelser, lejekontrakter og lignende.³² Derudover risikerer kvinden at miste sine børn ved en skilsmisse, da børnene tilhører deres fars slægt. Kvinden vil ofte have ret til at varetage den daglige omsorg for drengebørn indtil de er 7 år og pigebørn indtil de er 9 år. Herefter overgår de til deres far. I den periode kvinden passer børnene, er manden forpligtet til at forsørge hende samt børnene.³³

1.2.1. Store forskelle fra familie til familie

Baggrundsoplysninger beretter om, at kvinder i Afghanistan har fået bedre vilkår siden Talibans fald i 2001. Dog berettes der ligeledes om, at kvinders forhold i Afghanistan generelt stadig er dybt problematiske.³⁴

²⁷ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 8+ 10 + 20

²⁸ Ibid. side 9

²⁹ Ibid. side 9

³⁰ Ibid. side 23

³¹ Ibid. side 17

³² Ibid. side 17

³³ Ibid. side 17

³⁴ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, marts 2019, side 88 + Australian Government, DFAT Country Information Report Afghanistan, (juni 2019), side 34

Landinfo konstaterede i 2018, at den absolut vigtigste faktor for en kvindes muligheder og handlerum er hendes familie. I nogle familier går en kvinde ikke uden for hjemmets fire vægge uden et mandligt familiemedlem og burka, i andre familier kan kvinder få lov til at gå alene til den lokale basar og handle.³⁵

Samme sted skriver kilden at:

"I konservative familier tillates kun at kvinner omgås mannlige slektninger som hun i henhold til sharia ikke kan gifte seg med; far, brødre, biologiske onkler og nevøer. [...] Familien er avgjørende for om hun har tilgang til økonomiske ressurser, gis mulighet til å gå på skole, tar utdanning og har lønnet arbeid".³⁶

Kvinder fra den uddannede middelklasse har ofte større handlerum end andre kvinder. Men da de er pålagt samme samfundsmæssige kvindesyn, er deres handlefrihed langt fra ubegrænset, da de ligeledes risikerer at kaste skam over deres familier.³⁷

Desuden er der forskelle mellem de etniske grupper.³⁸ Et eksempel herpå er beskrevet af landinfo:

"Daglig leder for en kvinneorganisasjon (samtale i Kabul, mai 2017) mente i denne forbindelse at det er nesten utenkelig at en pashtunsk enke i de pashtunske kjerneområdene lever alene, men at det kan forekomme at hazara-enker i vest-Kabul har eget hushold".³⁹

En anden udslagsgivende faktor for en kvindes muligheder og vilkår er, hvor i Afghanistan hun og familien kommer fra. I de større byer er der bedre muligheder for at tage en uddannelse, arbejde og lignende. I landområderne derimod er der ofte langt færre muligheder for kvinderne.⁴⁰ Ligeledes har oprørsgrupper større magt og kontrol i landområderne, hvilket ligeledes forringer kvindernes muligheder og øger risikoen for overgreb.⁴¹

2. Kønsrelaterede overgreb

AIHRC, det amerikanske Udenrigsministerium og FN har beskrevet nogle af de overgreb og forhold som afghanske kvinder udsættes for, som skadelige traditionelle praksisser.⁴² UNICEF definerer f.eks. begrebet således:

"Harmful cultural practices, [...] are discriminatory practices committed regularly over such long periods of time that communities and societies begin to consider them acceptable".⁴³

I nærværende afsnit er de mest udbredte overgreb forsøgt belyst og beskrevet på baggrund af de nyeste baggrundsoplysninger. Antallet af æresrelaterede overgreb i Afghanistan er meget svært at vurdere, da flere kilder melder om et enormt mørketal.⁴⁴

³⁵ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 9

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid.

³⁸ Australian Government, DFAT Country Information Report Afghanistan, (juni 2019), side 35

³⁹ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 23

⁴⁰ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan (marts 2019) side 87

⁴¹ Ibid.

⁴² AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 19 + UN News, Harmful traditional practices against women pervasive in Afghanistan (december 2010) + USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 31

⁴³ UNICEF, Harmful practices: Child marriage and female genital mutilation are internationally recognized human rights violations

⁴⁴ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 1, 4, 9 og UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 10, 25

2.1. Tvangsægteskaber, herunder Baad og Baadl

Nærmest alle ægteskaber i Afghanistan er arrangerede, og det er et fåtal, som har mulighed for at påvirke valget af deres ægtefælle.⁴⁵ Det skønnes, at omkring 60-80% af alle ægteskaber er tvangsægteskaber, som indgås mod mindst en af parternes vilje. Oftest vil det være kvinden, som tvinges ind i et ægteskab mod sin vilje.⁴⁶

Udover den traditionelle form for tvangsægteskab, hvor to familier aftaler og gennemtvinger et ægteskab, findes der også andre former for tvangsægteskaber i Afghanistan.

En særlig form for tvangsægteskab, som stadig praktiseres i dag, er Baad. Det er en praksis, hvor en familie, mod hvem der er begået en ulovlighed, får en kvinde som kompensation fra den familie, som har begået ulovligheden.⁴⁷ En pige eller kvinde gives altså i kompensation for en skade, hendes familie har været skyld i. Traditionelt set gives hun som brud til et mandligt familiemedlem i den anden familie. Baad er ulovligt ifølge afghansk lov,⁴⁸ men ifølge AIHCR er det stadig udbredt i store dele af det afghanske samfund.⁴⁹ Af den seneste UNAMA rapport om afghanske kvinders rettigheder fremgår det ligeledes, at kvinder stadigvæk gives væk i Baad.⁵⁰ Samme kilde beskriver hvordan kvinder som er gift gennem Baad, ofte vil have en meget lav status i svigerfamilien, de vil ofte ikke stole på hende og hun er i stor risiko for overgreb.⁵¹

Baadl er en anden type af tvangsægteskab, som ligeledes findes i Afghanistan. Ved Baadl udveksler to familier kvinder til indgåelse af ægteskab med familiens mandlige familiemedlemmer. Baadl indgås ofte i de mest traditionsbundne dele af samfundet, og en af hovedårsagerne er fattigdom, da familierne gennem Baadl undgår at betale medgift.⁵² Denne type af ægteskaber kan også blive grobund for kønsrelaterede overgreb. Da familierne har "byttet" kvinde, kan overgreb mod den ene kvinde føre til overgreb mod den anden kvinde, da familien således hævner deres familiemedlem.⁵³

UNAMA har konkluderet, at denne type af salg eller udveksling af piger og kvinder til ægteskab, kan klassificeres som en form for menneskehandel.⁵⁴

En tredje form for tvangsægteskab, som praktiseres i Afghanistan, er enkeægteskaber, hvor en enke under tvang bortgiftes til sin afdøde mands bror eller et andet medlem af svigerfamilien. Ifølge Landinfo er denne løsning attraktiv for mange familier, da familien er ansvarlig for enken efter hendes mands død og skal forsørge hende og beskytte hende. Ved at gifte hende ind i familien igen fastholder de hendes arv i familien og sikrer sig, at hendes børn bliver i familien uden de behøver at blive adskilt fra deres mor.⁵⁵ En enkes situation er udsat, da hun er fuldstændig afhængig af sin afdøde mands familie og derfor sjældent har andre muligheder.⁵⁶

⁴⁵ Landinfo, "Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold" (august 2018) side 10

⁴⁶ Rastin-Tehrani, K., and Yassari, N., "Max Planck Manual on Family Law in Afghanistan, 2. udgave" (juli 2012), side 32

⁴⁷ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 27-28

⁴⁸ Ibid. side 13

⁴⁹ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 -2013/2014), side 94

⁵⁰ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 28

⁵¹ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 94

⁵² Ibid. side 93-94

⁵³ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 94

⁵⁴ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 15

⁵⁵ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 18

⁵⁶ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan (marts 2019) side. 92

2.2. Æresdrab

UNAMA registrerede 280 æresdrab i perioden fra august 2015 til december 2017.⁵⁷ AIHCR registrerede 243 æresdrab fra 2013 til 2015.⁵⁸

AIHCR beskriver i deres rapport, at den hyppigste årsag til æresdrab er utroskab, forsøg på utroskab eller mistanke om utroskab.⁵⁹ Dog er der ligeledes eksempler på, at kvinder, som er blevet voldtaget, bliver ofre for æresdrab, da deres blotte tilstedeværelse efter overfaldet bliver set som skamfuldt for familien.⁶⁰

AIHCR har desuden dokumenteret flere æresdrab, som blev begået, fordi en kvinde var "løbet hjemmefra". I den pågældende periode var det således omkring 15% af de dræbte kvinder, som formodedes slået ihjel, fordi de var stukket af hjemmefra.⁶¹

AIHCR har dokumenteret, at de fleste kvinder, som bliver ofre for æresdrab, er gifte kvinder, som bliver dræbt af deres mand eller svigerfamilie. Hvis en kvinde er ugift, er det ofte hendes far eller bror, som slår hende ihjel.⁶² Fælles for tilfælde af æresdrab er, at æresdrabet begås for at genoprette den ære eller respekt, som menes at være mistet på grund af kvindens handlinger eller de handlinger, der er begået overfor hende.⁶³

2.3. Vold i hjemmet, herunder afbrænding, syreangreb og tvungent selvmord

Ifølge de tilgængelige baggrundsoplysninger er vold i hjemmet en udbredt del af dagligdagen for mange kvinder i det afghanske samfund.⁶⁴ Vold i hjemmet er en af de mest udbredte former for vold mod kvinder, og undersøgelser viser, at langt størstedelen af afghanske kvinder har oplevet vold i hjemmet i løbet af deres liv.⁶⁵

Voldens udbredelse skal ses i kontekst af det afghanske samfund, hvor vold i hjemmet ofte ikke bliver set som en forbrydelse, men et privat anliggende internt i familien. Yderligere vil samfundet ofte have sympati for gerningsmanden og familien, som har en "ulydig" datter eller hustru.⁶⁶

Normaliseringen og den store samfundsmæssige accept af vold i hjemmet gør det vanskeligt at få hjælp, da det anses som værende normalt, og da fejlen ofte menes at ligge hos ofret/kvinden fremfor hos gerningsmanden.⁶⁷ Heraf udspringer også en udbredt underrapportering af overgrebene, da volden af mange ikke ses som værende noget kriminelt, men som en familiesag.⁶⁸

⁵⁷ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 6

⁵⁸ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 1

⁵⁹ Ibid. side 60-61

⁶⁰ AIHCR, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan (forår 1392 - 2013/2014), side 61

⁶¹ Ibid.

⁶² Ibid. side 63

⁶³ Ibid. side 63 + 88

⁶⁴ Institute of War and Peace Reporting, "Afghanistan: Calls for Action on Domestic Abuse" (28 oktober 2015) + UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 5

⁶⁵ Australian Government DFAT, 'Country Information Report Afghanistan' (juni 2019) side 35

⁶⁶ UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 5

⁶⁷ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 30

⁶⁸ Ibid.

Således udtalte FNs Special Rapporteur i 2015 (hvilket UK Home Office ligeledes henviser til i deres rapport fra 2020)⁶⁹:

*‘Most manifestations of violence are underreported in the context of a patriarchal and conservative society where domestic violence is not always perceived as a crime and is condoned by authorities that attribute the abuse to a woman’s alleged disobedience of her husband’.*⁷⁰

Afbrænding med ild eller syreangreb er dokumenteret af UNAMA i deres seneste rapport⁷¹ og er ligeledes beskrevet i flere nyhedsmedier.⁷²

En del syreangreb tilskrives politiske motiver fra bevæbnede grupper, som f.eks. Taliban.⁷³ UNAMA beskriver dog også, hvordan det bruges som en form for selvmord blandt kvinder, drevet ud over kanten af deres omstændigheder.⁷⁴ Ligeledes er der beretninger om kvinder, som brændes af deres familiemedlemmer.⁷⁵

Således berettede the Guardian i 2018 om en kvinde fra Ghor, som fortæller følgende:

*“‘I was sleeping, after a fight where he accused me of being disloyal, when he poured kerosene over me and set me on fire; I woke up with this intense sensation of pain’. Her brother-in-law poured water on her as she wailed in agony. Even though they managed to put the fire out, Laila had suffered severe burns on the lower half of her body. ‘They didn’t even take her to a hospital,’ her brother added. ‘When I got to her place she was in a very bad state.’”*⁷⁶

Samme artikel beskriver en 19-årig kvinde som blev indlagt med forbrændinger på 70% af sin krop. Angiveligt blev hun såret i en gasekspllosion i hjemmet. Hospitalets læger udtalte dog at de var sikre på, at kvinden havde forsøgt selvmord, da hendes skader ikke stemte overens med en eksplosion. Artiklen beskriver flere af sådanne eksempler.⁷⁷

Afghanistan er et af de få lande i verden, hvor flere kvinder end mænd begår selvmord. De nyeste tal viser, at 80% af alle selvmord i Afghanistan bliver begået af kvinder.⁷⁸

Time skrev i en artikel følgende om fænomenet i Afghanistan:

⁶⁹UK Home Office Country information and guidance: women fearing gender-based harm/violence, Afghanistan, (marts 2020) side 30

⁷⁰ UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 5

⁷¹ UNAMA “Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women” (Maj 2018) side 42

⁷² Time, “‘We’re All Handcuffed in This Country.’ Why Afghanistan Is Still the Worst Place in the World to Be a Woman” (December 2018) + The Guardian “‘Oh god please let me die’: treating women who have set themselves on fire in Afghanistan” (juni 2017) + New York Times “For Afghan Wives, a Desperate, Fiery Way Out” (November 2010)

⁷³ Australian Government, DFAT, “Country Information Report Afghanistan” (juni 2019), side 35

⁷⁴ UNAMA “Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women” (Maj 2018) side 16 + 24-25

⁷⁵ Time, “‘We’re All Handcuffed in This Country.’ Why Afghanistan Is Still the Worst Place in the World to Be a Woman” (December 2018) + The Guardian “‘Oh god please let me die’: treating women who have set themselves on fire in Afghanistan”, (juni 2017) + New York Times “For Afghan Wives, a Desperate, Fiery Way Out” (November 2010)

⁷⁶ The Guardian, “Oh god please let me die: Treating women who have set themselves on fire in Afghanistan”, 26. Juni 2017

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ BBC, “Why female suicide in Afghanistan is so prevalent”, juli 2018

*“Government statistics from 2014 show that 80 percent of all suicides are committed by women, making Afghanistan one of the few places in the world where rates are higher among women. Psychologists attribute this anomaly to an endless cycle of domestic violence and poverty.”*⁷⁹

En del af disse selvmord er såkaldte selvaftbrændinger. Dog menes der at være et stort mørketal, da mange familier ikke rapporterer selvmordene på grund af skam og f.eks. kalder afbrændingerne ”uheld i hjemmet”.⁸⁰

2.4. Zina

Begrebet ”zina” dækker over frivillig seksuelt samkvem uden for ægteskabet. I Afghanistan er zina eller forsøg på zina kriminaliseret i straffeloven. Straffen for zina mellem to voksne mennesker blev reduceret i straffeloven fra 2018.⁸¹ Straffen for zina for ugifte personer er nu to år. Hvis en person er gift, er straffen to til fem år og i særlige tilfælde kan der straffes med op til syv år eksempelvis hvis der er tale om nærtstående familiemedlemmer.⁸²

De hollandske myndigheder beskriver i deres seneste rapport fra 2019, hvordan straffeloven ikke altid efterleves i retssager om zina: *“It is not unknown for formal courts to carry out corporal punishment for zina, despite the fact that this is against Afghan law.”*⁸³

Baggrundsoplysningerne beretter om udbredt kønsdiskrimination i håndhævelsen af loven. Således fandt blandt andet de hollandske myndigheder i 2019, at det næsten udelukkende er kvinder, som bliver retsforfulgt for at have begået zina eller forsøg herpå.⁸⁴

Udover at zina i sig selv er strafbart, så er *forsøg på zina* ligeledes ulovligt. Det fremgår således af baggrundsoplysningerne, at kvinder ofte tiltales for forsøg på zina, hvis de eksempelvis er løbet hjemmefra.⁸⁵ På trods af, at det ikke er strafbart at løbe hjemmefra for en kvinde i Afghanistan i dag, kan det i praksis føre til alvorlige konsekvenser, herunder strafferetlige, da store dele af samfundet vil opfatte det som, at kvinden har valgt at sætte sig selv i en position, hvor hun er tilgængelig for seksuelt samkvem udenfor ægteskabets ramme, og derfor er skyldig i forsøg på zina.⁸⁶

En kvinde, som rager uklar med sin familie, er også i risiko for at blive retsforfulgt for forsøg på zina. Grunden til, at kvinden har forladt familien, anses ikke for relevant. Hvis en kvinde er flygtet fra sin familie grundet vold, tvangsægteskab eller lignende, er dette altså ikke en formildende omstændighed i forhold til mistanken om zina.⁸⁷

I 2018 blev netop denne problemstilling belyst af US State Department, som skriver:

“Police and legal officials often charged women with intent to commit zina (sex outside marriage) to justify their arrest and incarceration for social offenses, such as running away from their husband or family, rejecting

⁷⁹ Time, *“‘We’re All Handcuffed in This Country.’ Why Afghanistan Is Still the Worst Place in the World to Be a Woman”* (December 2018)

⁸⁰ BBC, *“Why female suicide in Afghanistan is so prevalent”*, juli 2018 + The Guardian, *“Oh god please let me die: Treating women who have set themselves on fire in Afghanistan”*, 26. juni 2017

⁸¹ CEDAW, Third periodic report submitted by Afghanistan under article 18 of the Convention, due in 2017 (24 januar 2019) side 11

⁸² Human Rights Now, Women’s Rights Report: Discrimination in the Punishment of Women, juli 2018, side 12 note 42

⁸³ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, (marts 2019) side 99

⁸⁴ Ibid. side 98 + 99

⁸⁵ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 8

⁸⁶ UNAMA *“A Way to Go: An Update on Implementation of the Law on Elimination of Violence against Women in Afghanistan”* (December 2013) side 22

⁸⁷ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinnelede hushold (august 2018) side 10

*a spouse chosen by their families, and fleeing domestic violence or rape, or eloping to escape an arranged marriage”.*⁸⁸

Kilden beskriver ligeledes, hvordan kvinder ofte bliver tiltalt for zina på foranledning af deres familier, som anmelder dem, hvis de modsætter sig familiens ønsker eller krav.⁸⁹ Retsforfølgelse for zina eller truslen herom bliver således en måde, hvorpå familien kan kontrollere en kvinde.

En særlig udsat gruppe er ofre for voldtægt. Den nye straffelov fra 2018 forbyder retsforfølgelse af voldtægts ofre for zina.⁹⁰ Dog er det veldokumenteret af flere kilder, at voldtægts ofre risikerer at blive tiltalt for zina, hvis de anmelder overgrebet.⁹¹

Behandlingen af voldtægts ofre og synet på dem er ligeledes et af de kritikpunkter, FNs Kvindekomite fremhæver i deres nyeste rapport.

Komiteen skriver således:

*“The Committee remains deeply concerned about the: [...] Re-victimization faced by women and girls who try to escape from child and/or forced marriage or domestic violence, as well as women and girls victims of rape who are often charged with extramarital relations (zina)”.*⁹²

Jomfrutest

Udførelsen af såkaldte jomfrutests er rutine i forbindelse med mistanke om zina, eller hvis en kvinde er løbet væk hjemmefra. Straffeloven fra 2018 forbyder jomfrutestning, hvis ikke der foreligger en dommerkendelse herom, eller kvinden indvilliger hertil.⁹³ Dog er det veldokumenteret, at loven i praksis ikke har ændret situationen for kvinder, og kvinder mistænkt for zina udsættes stadig i udbredt grad for tvangsmæssig jomfrutest.⁹⁴

Således har Human Rights Watch udtalt følgende om situationen:

*“Police and prosecutors also continued to subject girls and women to invasive and scientifically invalid vaginal and anal examinations by Afghan government doctors, purportedly to determine whether a woman or girl is a virgin. Afghan officials claim the government banned the examinations, but officials told Human Rights Watch that the practice remains widespread, with many judges, prosecutors, and police officials routinely ordering “virginity tests”.*⁹⁵

⁸⁸ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 8

⁸⁹ Ibid.

⁹⁰ Ibid. side 29

⁹¹ Human Rights Watch, “Afghanistan end ‘moral crimes’ charges, ‘virginity testing’”, 25 maj 2016 + Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, ‘Country of Origin Report Afghanistan’, (marts 2019) side 98

⁹² CEDAW, “Concluding observations on the third periodic report of Afghanistan” (marts 2020) side 6

⁹³ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 29-30

⁹⁴ HRW, ‘World Report 2019 – Afghanistan’, 17 January 2019

⁹⁵ Ibid.

Også FN's Kvindekomite udtrykte i deres afsluttende bemærkninger fra marts 2020 stor bekymring for den fortsat udbredte brug af jomfrutest.⁹⁶ Tvangsmæssig jomfrutestning er et overgreb i sig selv, et brud på kvindens rettigheder,⁹⁷ og ifølge WHO har jomfrutestning ingen videnskabelig merit.⁹⁸

3. Beskyttelse imod kønsrelaterede overgreb

Kønsrelaterede overgreb er kriminaliseret i både en speciallovgivning mod kønsrelateret vold samt i straffeloven. Ikke desto mindre er kønsrelaterede overgreb udbredt i hele Afghanistan.⁹⁹

Kilder fremhæver, at både specialloven fra 2009¹⁰⁰ samt den del af straffeloven som muliggør straf efter specialloven fra 2009¹⁰¹ begge er vedtaget ved præsidentielt dekret. De er dog ikke vedtaget i parlamentet, hvilket af flere kilder beskrives som bekymrende.¹⁰²

3.1. Speciallov

For at forbedre beskyttelsen af kvinder mod kønsrelaterede overgreb blev Law on the Elimination of Violence Against Women (herefter omtalt som EVAW) vedtaget ved præsidentielt dekret i august 2009.^{103 104}

Loven indeholder flere elementer. For det første definerer¹⁰⁵ og kriminaliserer¹⁰⁶ loven en række overgreb¹⁰⁷, for det andet pålægger loven relevante institutioner en række pligter og ansvarsområder¹⁰⁸, og for det tredje tildeler loven visse rettigheder til de pågældende ofre.¹⁰⁹

EVAW's artikel 5 definerer vold mod kvinder, og begrebet defineres bredt. Således defineres både traditionelt strafbare handlinger, så som tæv, seksuelle overgreb og chikane¹¹⁰, samt skadelige traditionelle praksisser, så som tvangsægteskaber, og udveksling af kvinder som led i konfliktløsning som værende vold.¹¹¹

Fem af de over 20 kriminaliserede overgreb omtales ofte som de 'fem særligt alvorlige overgreb'¹¹². De fem særligt alvorlige overgreb fremgår af lovens artikler 17 til 21 og inkluderer: Seksuelle overgreb, tvungen prostitution, registrering og offentliggørelsen af et offers identitet, afbrænding eller vandsiring med kemisk materiale, samt at en kvinde tvinges eller drives til at sætte ild til sig selv, eller på anden måde at begå selvmord eller forsøge herpå.¹¹³ Modsat de øvrige kriminaliserede overgreb skal de fem særligt alvorlige

⁹⁶ CEDAW, Concluding observations on the third periodic report of Afghanistan (marts 2020) side 6

⁹⁷ WHO, "United Nations agencies call for ban on virginity testing" (oktober 2018)

⁹⁸ WHO, "Eliminating virginity testing - An interagency statement" (2018)

⁹⁹ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 15

¹⁰⁰ Ibid.

¹⁰¹ Ibid. side 17

¹⁰² CEDAW, Concluding observations on the third periodic report of Afghanistan, (marts 2020), side 3 + Human Rights Now "Women's Rights Report: Discrimination in the Punishment of Women" (juli 2018) side 10-11

¹⁰³ Presidential Decree on Endorsement of Law on Elimination of Violence against Women (EVAW) No: 91, 20. juli 2009

¹⁰⁴ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 5, 15-16

¹⁰⁵ EVAW art. 3 og 5

¹⁰⁶ EVAW art. 17-38

¹⁰⁷ EVAW art. 3-5

¹⁰⁸ EVAW art. 7-16

¹⁰⁹ EVAW art. 6

¹¹⁰ EVAW art. 5 pkt. 6, pkt. 1 og pkt. 14

¹¹¹ EVAW art. 5 pkt. 4, pkt. 9 og pkt. 10

¹¹² UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 16

¹¹³ EVAW art. 17-21

overgreb retsforfølges uanset om kvinden ønsker at anmelde dem og uanset om hun senere måtte trække en anmeldelse tilbage.¹¹⁴

3.2. Straffelovens bestemmelser

Indtil 2018 indeholdt den afghanske straffelov en bestemmelse, hvoraf fremgik, at såfremt en person dræbte sin kone eller en anden nær slægtning for at forsvare sin ære, kunne personen ikke straffes efter bestemmelsen om mord, men kunne i stedet blive idømt fængsel i op til to år.¹¹⁵

Denne bestemmelse blev ændret i 2018, hvorefter ære som en formildende omstændighed blev fjernet. Drab eller mord, som udspringer af en æresrelateret konflikt, skal nu straffes efter de almindelige bestemmelser.¹¹⁶

Derudover kriminaliserer straffeloven flere af de samme forbrydelser som ERAW, herunder de såkaldte fem særligt alvorlige overgreb. Således er voldtægt ligeledes kriminaliseret i straffeloven i dag.¹¹⁷ Voldtægt indenfor ægteskabet er dog ikke anerkendt som en kriminel handling hverken i straffeloven eller ERAW.¹¹⁸

3.3. Håndhævelse af lovene

3.3.1. Vedrørende ERAW

Af UNAMA's undersøgelse fremgår det, at der er gennemgribende problemer i håndhævelsen af loven på flere niveauer hos de afghanske myndigheder.

Der rapporteres konsekvent om kvinder, som er blevet presset til at droppe anmeldelser af overgreb eller til at indvillige i mægling. Presset kommer fra både familiemedlemmer, gerningsmænd, lokale samfundsaktører og myndighederne selv.¹¹⁹

Som eksempel beskriver en kvinde fra Herat sin oplevelse som følgende:

“When I went to the police with my father, the police instructed me many times to withdraw the case before it went to the prosecutor. I told them that I would never accept mediation, I want my husband to receive punishment because he beat me for two years. I told the police that many relatives and village residents had tried to mediate the case a hundred times. Now, I want you to forward the case to the prosecution. The police officer told me ‘we are the police and you are a woman, not my commander’. He tried to force me to withdraw my complaint but I resisted and my father supported me. Community leaders and relatives told me that after two months my husband will be released from prison and he will kill me. [...] All of them –police, community leaders and relatives of my husband tried to force me to drop the case but I did not accept their demands”.¹²⁰

På trods af kvindens store ønske om at klage oplyser UNAMA, at kvinden endte med at trække anmeldelsen om vold tilbage efter pres fra hendes familie, som ellers indledende støttede hende.¹²¹

¹¹⁴ ERAW art. 39, UNAMA “Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women” (May 2018) side 16

¹¹⁵ UNAMA “Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women” (May 2018) side 17

¹¹⁶ Ibid. side 17 + 22-23

¹¹⁷ Ibid. side 16-17

¹¹⁸ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 29 + UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 5

¹¹⁹ UNAMA “Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women” (May 2018) side 9-10

¹²⁰ Ibid. side 5

¹²¹ Ibid. side 5 fodnote 1

Det er et udbredt problem, at myndighederne ikke varetager deres pligter, når de modtager anmeldelser om kønsrelaterede overgreb, herunder æresdrab.¹²² Et andet eksempel herpå er en sag, hvor en kvinde efter mange års vold fra sin ægtemands side forsøgte at begå selvmord ved at drikke gift. Kvindens far forsøgte efterfølgende at anmelde overgrebene, men politiet nægtede at følge op på sagen, blandt andet med henvisning til, at gerningsmanden var medlem af en ulovlig væbnet gruppe og at de ville vente på mægling af sagen. UNAMA konkluderer, at myndighederne i dette eksempel ikke levede op til deres forpligtelser til at håndhæve loven.¹²³

Human Rights Watch har ligeledes dokumenteret sager, hvor kvinder der har været udsat for overgreb, har forsøgt at få hjælp fra myndighederne, men er blevet afvist. En sag fra 2018 beskrives således:

*“A young woman, ‘‘Soraya,’’ recently told Human Rights Watch that after her husband attacked her with a knife, and her father-in-law raped her, she went to the police. When she tried to file charges, an officer told her, ‘‘We are not going to register your case – it is not important enough. You should resolve this with your family’’”.*¹²⁴

3.3.2. Vedrørende mægling

Mægling er traditionelt blevet brugt til at håndtere mange typer af konflikter i Afghanistan, men processen har ofte tilsidesat kvinders rettigheder, grundlæggende retsprincipper samt bidraget direkte til nye overgreb mod kvinder.¹²⁵ Som eksempel nævner UNAMA sager, hvor traditionelle mæglere har løst konflikter ved såkaldt Baad. Dette er i sig selv kriminaliseret i EAW, men bruges alligevel i den traditionelle mægling.¹²⁶

Der er ingen lov i Afghanistan, som generelt forbyder, tillader eller definerer mægling, og denne mangel på retningslinjer bidrager til vilkårligheden i mæglingens kvalitet, samt hvilke rettigheder der gør sig gældende.¹²⁷

Et eksempel fra Baghlan viser, hvordan kvinders rettigheder overtrædes i mæglingsprocessen. I denne sag fik den pågældende kvinde ikke lov til selv at deltage i mæglingen:

*“When I asked them if I could attend the session, they didn’t allow me and said [you must] accept what the community elders will decide!”*¹²⁸

Et andet eksempel beskrives som følgende:

*“UNAMA documented a case where a survivor approached the local Taliban court seeking their intervention and assistance in the ongoing beatings by her husband. The Taliban mediated the case and secured a verbal commitment from the husband to refrain from further violence. When the survivor returned home, her husband cut off her nose with a knife.”*¹²⁹

¹²² Ibid. side 8 + 24

¹²³ Ibid. side 24-25

¹²⁴ Human Rights Watch “Afghan Government Ignoring Violence Against Women” (May 2018)

¹²⁵ UNAMA “Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women” (May 2018) side 7, 10, 18 + 27-28

¹²⁶ Ibid. side 27-28

¹²⁷ Ibid. side 17 + 18, 27, 36-37

¹²⁸ Ibid. side 27

¹²⁹ Ibid. side 28

UNAMA har dokumenteret flere sager, hvor overgrebene gentager sig eller ligefrem intensiveres efter mægling og efterfølgende forsoning mellem parterne.¹³⁰ Landinfo beskriver ligeledes, hvordan forhandlinger og forsoning ofte ikke stopper overgrebene, ligesom der er tilfælde, hvor kvinden dræbes af familien, når hun vender tilbage til familien.¹³¹

På trods af de åbenlyse problematikker med mægling og på trods af, at de i EAW kriminaliserede overgreb næsten alle er sanktioneret med fængselsstraf tolker de afghanske myndigheder lovgivningen således, at mægling er lovlig, så længe kvinden selv vælger det.¹³² Særligt problematisk er dette for så vidt angår de fem såkaldte særligt alvorlige overgreb, hvor myndighederne er pålagt at undersøge og retsforfølge gerningsmanden, selvom kvinden ikke anmelder forholdet eller trækker sin anmeldelse tilbage.¹³³

Ikke desto mindre beretter UNAMA om adskillige eksempler på mægling også i sager vedr. æresdrab, voldtægt eller et af de fem særlige alvorlige overgreb identificeret i EAW.¹³⁴ Ifølge UNAMA er dette et klart brud på EAW. Desuden fremgår det, at mægling i denne typer sager er dokumenteret i alle provinser.¹³⁵

UNAMA har således dokumenteret mægling i sager vedrørende:

*"[...] murder, beating, attempted rape, causing injury, domestic violence, "running away", forced marriage and baad by State and non-State actors."*¹³⁶

Yderligere har UNAMA dokumenteret, hvordan ansatte i EAW-institutioner accepterer og i nogle tilfælde opmuntrer til mægling eller ligefrem deltager i processen. En af forklaringerne er manglende viden om loven samt manglende viden om, at mægling faktisk ikke er tilladt i visse sager.¹³⁷

Afghanistans Independent Human Rights Commission (AIHRC) fremhæver ligeledes den svage håndhævelse af loven samt brugen af de traditionelle og uformelle retssystemer, herunder mægling, som en afgørende trussel mod bekæmpelsen af kønsrelaterede overgreb.¹³⁸ Således fremgår det af deres rapport fra januar 2020, at den første anbefaling til den afghanske regering er at adressere denne problemstilling.¹³⁹

Overtrædelser af EAW er sanktioneret med fængsel.¹⁴⁰ I den afghanske kontekst kan dette imidlertid også være problematisk, da størstedelen af kvinder i Afghanistan er helt afhængige af deres mandlige netværk.¹⁴¹ På trods af ulemperne og risikoen ved traditionel mægling, foretrækker mange kvinder derfor alligevel mægling, da de ellers risikerer at stå i en situation, hvor de er uden beskyttelse og forsørgelse fra et mandligt netværk.¹⁴²

¹³⁰ Ibid. side 28,

¹³¹ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinnelede hushold (august 2018) side 21

¹³² UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 17

¹³³ Ibid. side 24

¹³⁴ Ibid. side 6+24-25

¹³⁵ Ibid. side 6-7

¹³⁶ Ibid. side 24

¹³⁷ Ibid. side 24

¹³⁸ Ibid. side 16 + 34

¹³⁹ Afghanistan Independent Human Rights Commission "Specific information on the issues relevant to the implementation of CEDAW, to be convened in February 2020 Geneva Switzerland" Januar 2020, side 7

¹⁴⁰ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (May 2018) side 11

¹⁴¹ Ibid. side 10 +35-36

¹⁴² Ibid. side 39

3.3.3. Vedr. straffeloven

UNAMA konstaterede i 2018, at håndhævelsen af straffeloven ligesom håndhævelsen af EVAW er udfordret i praksis.¹⁴³

UNAMA har dokumenteret 280 æresdrab i perioden fra januar 2016 til december 2017, og i 18 procent af sagerne blev gerningsmanden dømt for drabet. Ligeledes fremgår det, at politiet kun sender en tredjedel af alle sager om æresdrab videre til anklagemyndigheden.¹⁴⁴

Dertil kommer at æresdrab var og er underrapporteret i Afghanistan, hvorfor der vurderes at være et stort mørketal på dette område.¹⁴⁵ Dette fik i 2018 UNAMA til at konkludere, at langt størstedelen af sager om æresdrab begået mod kvinder i Afghanistan fortsat ender i reel straffrihed.¹⁴⁶ Dette understøttes ligeledes af de nævnte eksempler, hvor UNAMA har dokumenteret mægling i sager vedrørende æresdrab, voldtægt samt forsøg på voldtægt.¹⁴⁷

Det har ikke været muligt at finde oplysninger om praksis efter straffelovens ændring i 2018.

3.4. Adgang til krisecentre

Det præcise antal krisecentre i Afghanistan er svært at fastlægge, men i 2018 var der ifølge de amerikanske myndigheder 28 centre i Afghanistan. Centrene er mest lokaliseret i de vestlige, nordlige og centrale dele af landet og oftest i byerne.¹⁴⁸

Adgangen til krisecentrene er udfordret af geografi, tilgængelighed, antal og den gængse opfattelse af krisecentrene, som ofte er meget negativ.¹⁴⁹ Der er således beretninger om kvinder, som kommer i "protective custody" i fængsler, da der ikke er et krisecenter til dem.¹⁵⁰

Desuden beskriver de amerikanske myndigheder, hvordan nogle kvinder ikke søger beskyttelse på centrene enten fordi de ikke ved, at det er en mulighed, eller fordi de frygter retsforfølgelse, eller endelig at de frygter at blive sendt tilbage til deres familier.¹⁵¹

I 2015 udtalte FN's Special Rapporteur følgende:

*"As regards protection mechanisms, the main challenges include the insufficient number of shelters and safe houses for women who are victims of violence and the lack of opportunities for women to be reintegrated back into their families and society".*¹⁵²

Kvindens bevægelsesfrihed er stærkt begrænset i Afghanistan, hvilket yderligere besværliggør deres mulighed for at søge beskyttelse. Således beskriver en kilde, hvordan det er risikabelt for kvinder at rejse alene, også i større byer som Kabul.¹⁵³ En anden kilde udtaler følgende: *"it is not considered problematic per*

¹⁴³ Ibid. side 6-7

¹⁴⁴ Ibid. side 8

¹⁴⁵ Ibid. side 8

¹⁴⁶ Ibid. side 8

¹⁴⁷ Ibid. side 24

¹⁴⁸ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 30

¹⁴⁹ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, (marts 2019) side 101

¹⁵⁰ USSD, Human Rights Report 2018 (marts 2019) side 8 + 30

¹⁵¹ Ibid. side 30

¹⁵² UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 18

¹⁵³ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan (marts 2019) side 90

se for men to be alone to travel, [...] while for women, such acts are potentially "criminal".¹⁵⁴ Denne manglende bevægelsesfrihed udgør en væsentlig hindring for kvinder, som ønsker beskyttelse på et krisecenter, simpelthen fordi de ikke praktisk kan komme derhen. Dette er særligt et problem for kvinder fra landområderne, hvor der ofte er langt til krisecentre.¹⁵⁵

En anden udfordring for krisecentrene i Afghanistan er den store samfundsmæssige modstand mod dem. Centrene beskrives af flere kilder som "berygtede". Der er historier og rygter om, at de fungerer som bordeller, samt at der sker seksuelle overgreb på centrene, og at kvinder på krisecentre er "dårlige" og umoralske kvinder.¹⁵⁶

Der er således en høj grad af stigmatisering af de kvinder, som er nødsaget til at søge beskyttelse på centrene. Ligeledes ses de i visse dele af samfundet som værende en vestlig indsat trussel mod den afghanske kultur og en trussel mod den stærke afghanske familiestruktur.¹⁵⁷

Den nok største udfordring for kvinder på krisecentrene er uvisheden om, hvad der skal ske med dem, efter de er kommet i sikkerhed i første omgang. Mange kvinder kan ikke vende tilbage til deres familier, enten fordi de risikerer overgreb, eller fordi familien har udstødt dem.¹⁵⁸ En afghansk NGO har ifølge Landinfo forsøgt sig med jobtræning og skole for at give kvinderne en mulighed for at kunne tage vare på sig selv. På trods af dette, er der få holdbare løsninger for disse kvinder.¹⁵⁹ Den store stigmatisering af kvinder, der tager ophold på krisecentre samt de dårlige vilkår for enlige kvinder, vanskeliggør en tilbagevenden til samfundet. For mange kvinder er der derfor ikke nogen anden mulighed end at blive på krisecentret på ubestemt tid.¹⁶⁰

Derudover er der beretninger om, hvordan kvinder på krisecentrene er blevet opfordret til at droppe deres anmeldelser og søge forsoning med deres familie gennem mægling. Således skriver UNAMA i deres seneste rapport:

*"[...] a survivor registered a complaint of battery and laceration with the police. The survivor – who had already undergone several mediation sessions by traditional dispute resolution mechanisms in her village – insisted on registering her complaint and pursuing formal justice. While sheltered at a women's protection centre, staff at the centre convinced the survivor to withdraw her complaint and undertake another mediation process, facilitated by the non-governmental organisation, aimed at unifying the family. The women's protection centre staff told her that: "[the formal justice system] would break the family system and will add more to your sufferings as an almost aged woman. Women who are divorced or separated are not well respected by the community, in particular when they are aged."*¹⁶¹

¹⁵⁴ EASO, Afghanistan - Individuals targeted under societal and legal norms, (december 2017) side 61-62

¹⁵⁵ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, (marts 2019) side 101

¹⁵⁶ Institute for War & Peace Reporting, 'Afghanistan: Women seek refuge in safe houses', (20 april 2017) + Human rights watch, "No Shelter in Afghanistan" (marts 2020) + UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 13

¹⁵⁷ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, 'Country of Origin Report Afghanistan', (marts 2019) side 101

¹⁵⁸ UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 14-15

¹⁵⁹ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 21

¹⁶⁰ UNHRC, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, Rashida Manjoo, (Maj 2015) side 14-15

¹⁶¹ UNAMA "Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women" (Maj 2018) side 34

Landinfo har yderligere belyst situationen og beretter om sager, hvor kvinder har opholdt sig på et krisecenter i op mod 20 år, uden at deres situation er blevet løst. Den eneste reelle mulighed er ofte at forhandle med familien om at tage hende tilbage. Dog vil overgrebene ofte fortsætte, hvis kvinden vender tilbage til sin familie, ligesom Landinfo beretter om kvinder, som er blevet dræbt, efter de er vendt tilbage til deres familier.¹⁶²

Amnesty dokumenterede i 2017 ligeledes en sag med en kvinde fra Jawzjan provinsen. Kvinden havde søgt beskyttelse på et krisecenter grundet vold i hjemmet, men efter at have gennemgået mægling i lokalsamfundet, vendte hun hjem til sin familie. Kvinden blev ved hjemkomsten henrettet af lokale Taliban medlemmer.¹⁶³

4. Enlige kvinder

Som det fremgår tidligere i denne rapport, vil en afghansk kvinde i udgangspunktet altid tilhøre en familieenhed og derved være under dens kontrol, men også dens beskyttelse.¹⁶⁴ På trods af den stærke familiestruktur er der kvinder i Afghanistan, som af den ene eller anden grund, bliver "enlige". Det kan f.eks. ske ved skilsmisse, ægtefællens dødsfald, konflikt med familien eller lignende.¹⁶⁵

Denne gruppe kvinder er særligt udsatte, da de ikke har den beskyttelse og forsørgelse som ligger i familieenheden.¹⁶⁶ Formelt er der ingen hindringer for, at disse kvinder kan bo alene, arbejde, have formue og ejendom. I praksis er forholdene for disse kvinder dog væsentlig mere problematiske.¹⁶⁷

Således beskrives ideen om en kvinde, som bor alene uden sit mandlige netværk, af flere kilder som værende "*uhørt*", "*højest usandsynligt*", "*praktisk og social utænkeligt*" og "*ikke kulturelt acceptabelt eller sikkert*".¹⁶⁸ En kilde i EASOs rapport fra 2017, slår således fast, at en kvinde skal have en mandlig værge, da alt andet vil være uacceptabelt.¹⁶⁹

Udgangspunktet er, at en kvinde kun kan bevæge sig uden for hjemmet med et mandligt familiemedlem til at beskytte hende, en såkaldt *mahram*.¹⁷⁰ Flere kilder beskriver, hvordan en kvinde, der går på gaden uledsaget, risikerer chikane og fysiske overgreb.¹⁷¹ Yderligere risikerer uledsagede kvinder at blive beskyldt for zina eller forsøg herpå.¹⁷² De hollandske myndigheder beskriver, hvordan nogle kvinder kan bevæge sig omkring i grupper, ligesom kvinder med drengebørn kan gå på gaden, hvis de har deres søn med. Dog skal sønnen være over 7 år gammel for at kunne være en værge (*mahram*) for sin mor.¹⁷³

Risikoen for mistanke og retsforfølgelse for zina eller forsøg herpå, er stærkt afskrækkende for kvinderne og begrænser deres bevægelsesfrihed.¹⁷⁴ UNAMA og OHCHR skrev i 2015 således:

¹⁶² Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 21

¹⁶³ Amnesty International, Amnesty International Report 2017-2018, (Februar 2018) side 67

¹⁶⁴ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 9-10 + 12

¹⁶⁵ Ibid. side 17-20

¹⁶⁶ Ibid. side 22-23

¹⁶⁷ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 7

¹⁶⁸ EASO, Afghanistan - Individuals targeted under societal and legal norms, (december 2017) side 61-62

¹⁶⁹ Ibid. side 61-62

¹⁷⁰ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, 'Country of Origin Report Afghanistan' (marts 2019) side 90

¹⁷¹ Australian Government, DFAT Country Information Report Afghanistan (juni 2019) side 35

¹⁷² Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 10

¹⁷³ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, 'Country of Origin Report Afghanistan' (marts 2019) side 91

¹⁷⁴ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 10

*“Fears of prosecution for “zina” severely limit women’s right to freedom of movement and their right to exercise their choice to end an abusive marriage. Women trying to live alone after ending an abusive marriage also face the same risk”.*¹⁷⁵

Hertil kommer, at der er mange strukturelle hindringer for disse kvinder – hvad enten det er vedrørende muligheden for at få en bolig, et arbejde eller andre praktikaliteter.¹⁷⁶

Der er begrænsede oplysninger om kvinder som bor alene i Afghanistan, muligvis fordi det sker i så begrænset omfang.¹⁷⁷

4.1. Fraskilte kvinder

Det er højst usædvanligt, at en afghansk kvinde opnår skilsmisse,¹⁷⁸ men hvis en kvinde bliver skilt, vil hendes tidligere svigerfamilie ikke længere være forpligtet til at beskytte eller forsørge hende.¹⁷⁹ Landinfo beskriver hvordan skilte kvinder oftest er helt afhængige af, at deres biologiske familie tager dem tilbage og beskytter dem. For mange kvinder betyder dette, at de vil blive en social og ikke mindst økonomisk byrde for deres familier. Selv hvis kvindens familie har evne og vilje til at tage sig af hende, så er skilte kvinder voldsomt stigmatiserede, og skilsmisse ses som værende særdeles skamfuldt.¹⁸⁰

Både de sociale og de økonomiske konsekvenser er så alvorlige, at mange kvinder vælger at forblive i voldelige ægteskaber.¹⁸¹

En kilde udtaler følgende om synet på fraskilte kvinder:

*“Divorced women find themselves in an insecure situation. Neither Afghan society nor the government sees young divorced women as adults who can function independently of a man. Divorced women may not be able to return to their father’s house, or may be considered a burden to the family”.*¹⁸²

4.2. Enker

Det er estimeret, at der er omkring 2,5 millioner enker i Afghanistan.¹⁸³

En enke vil efter sin mands død fortsat tilhøre hendes svigerfamilie og hun vil stadig være deres ansvar.¹⁸⁴ Hvis en kvinde ønsker at blive en del af hendes egen familie igen, kan dette kun ske efter aftale med begge familier. Kvindens egen familie har ingen juridiske eller sociale forpligtelser overfor hende, men kan tage hende ind efter aftale.¹⁸⁵ Da det ofte vil blive set som skamfuldt for svigerfamilien at lade enken indgå i en anden familie, skal de ligeledes give tilladelse hertil. Landinfo beskriver, at dette ofte kun vil ske under ganske særlige omstændigheder, såsom alvorlige konflikter i familien, store økonomiske problemer eller lignende.¹⁸⁶

¹⁷⁵ UNAMA and OHCHR, Justice through the Eyes of Afghan Women: Cases of Violence against Women Addressed through Mediation and Court Adjudication (april 2015) side 25

¹⁷⁶ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 22

¹⁷⁷ Ibid. side 6 - 7

¹⁷⁸ Ibid. side 17

¹⁷⁹ Ibid. side 17

¹⁸⁰ Ibid. side 17

¹⁸¹ Ibid. side 18

¹⁸² Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, (marts 2019) side 91

¹⁸³ Ibid. side 91

¹⁸⁴ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 18

¹⁸⁵ Ibid. side 18

¹⁸⁶ Ibid. side 18

Der er ikke entydige oplysninger om, hvorvidt enker er stigmatiseret i samme grad som andre enlige kvinder. Landinfo skriver, at enker normalt ikke er stigmatiserede, men derimod anses som respekterede medlemmer af familien.¹⁸⁷ Andre kilder beskriver, at en enke anses for at være en kvinde uden "identitet eller beskyttelse" eller for at være immoralsk¹⁸⁸ og at hun betragtes som en byrde for familien.¹⁸⁹

Entydigt beskriver kilderne derimod, hvordan svigerfamilierne ofte gifter enken ind i samme familie igen, og ofte vil hun blive gift med sin svoger. Denne løsning har flere fordele for svigerfamilien, som på denne måde sikrer sig, at kvinden bliver i familien, ligesom eventuelle spørgsmål om kvindens børn bliver afklaret på denne måde, da de fortsat indgår i familien. Derudover behøver familien ikke udbetale kvindens arv fra den afdøde ægtefælle til hende.¹⁹⁰ En kilde beretter ligeledes om, at enkerne i denne situation ofte ikke har mulighed for at sige nej til ægteskabet.¹⁹¹

4.3. Enlige kvinders muligheder

Baggrundsoplysningerne beskriver, at visse kvinder i de større byer, med støtte fra deres familier, kan bo adskilt fra familieenheden. Der findes f.eks. enkelte studenterhjem for kvinder i de større byer, hvor kvindelige studerede kan bo med deres families accept.¹⁹² Ligeledes beretter Landinfo om en historie fra Kabul, hvor en kvindelig universitetsstuderende kunne bo alene i naboledigheden til hendes forældre.¹⁹³ En anden beretning angår en enke med seks døtre men ingen sønner. Efter hendes mands død boede hun alene i deres lejlighed. Hendes familiemedlemmer boede dog i nærheden og skiftedes til at overnatte hos hende i lejligheden.¹⁹⁴

Derudover er der beretninger om et fåtal af højtstående kvinder, som bor alene og som har midler til at købe sig til den nødvendige beskyttelse. Disse kvinder har dog typisk store netværk, og de udgør et fåtal af de afghanske kvinder (f.eks. parlamentarikere eller andre højtstående personer).¹⁹⁵

De nævnte eksempler har det til fælles, at kvinderne har deres families accept til fx at bo alene, studere eller arbejde. Ligeledes forsørges kvinderne også oftest af deres familier. Landinfo konkluderer følgende om kvindernes situation:

"Det generelle bildet er altså at det finnes enkelte kvinner som bor alene, videre at det er et fåtall kvinner som forsørger seg selv. Det er imidlertid ikke grunnlag for å hevde at disse kvinnene er uten mannlig nettverk. Støtten fra storfamilien og nettverk er en forutsetning for at husholdet aksepteres i lokalsamfunnet".¹⁹⁶

5. Situationen for kvinder der vender tilbage fra Vesten

Afghanere som vender tilbage til Afghanistan efter en længere periode i Vesten, risikerer at blive set som "westernised". UNHCR skriver følgende om denne risiko:

¹⁸⁷ Ibid. side 18

¹⁸⁸ The Daily Mail, Afghanistan's 'Hill of Widows' Live in a World Apart, 23 June 2017

¹⁸⁹ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, (marts 2019) side 91

¹⁹⁰ Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 18, Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, Country of Origin Report Afghanistan, (marts 2019) side 92

¹⁹¹ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, 'Country of Origin Report Afghanistan' (marts 2019) side 91

¹⁹² Landinfo, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold (august 2018) side 11

¹⁹³ Ibid.

¹⁹⁴ Ibid. side 19

¹⁹⁵ Ibid. side 22

¹⁹⁶ Ibid. side 23

“There are reports of individuals who returned from Western countries having been threatened, tortured or killed by AGEs¹⁹⁷ on the grounds that they were perceived to have adopted values associated with these countries, or they had become “foreigners” or that they were spies for or supported a Western country”.¹⁹⁸

Forskellige kilder beretter om hvordan afghanere, som anses for at være westernised, ligeledes risikerer at blive tillagt holdninger imod islam,¹⁹⁹ eller mistænkes for at være spion for et vestligt land.²⁰⁰

Derudover er der den sociale og samfundsmæssige mistanke, som kan opstå når en person ”stikker ud” efter længere tid i Vesten. Herom skriver EASO: *“Dr. Schuster remarked that in Afghanistan, a person must be constantly conscious about one’s actions, body language and how and what one is saying and how one is perceived. Someone who comes back from Europe and does not know the unspoken rules, forgets, errs, or makes mistakes, could be perceived to be ‘cheeky’, rude, or disrespectful”.²⁰¹*

Baggrundsoplysningerne beretter om en øget risiko i landområder og en mindre risiko i de større byer. Dog kan der også i f.eks. Kabul opstå problemer og mistanke i konservative miljøer og familier.²⁰²

Kvinder som har opholdt sig i en længere periode i Vesten kan have tillagt sig vestlige værdier og væremåder, særlig hvis kvinden eller pigen er opvokset i Vesten. Dette kan være problematisk ved en tilbagevenden til Afghanistan, da de ved deres opførsel og væremåde risikerer at fremstå som ”fremmede” eller ”westernised”.²⁰³

De hollandske myndigheder beskriver i 2019, hvordan tilbagevendte kvinder ved deres opførsel kan blive opfattet som værende i konflikt med afghansk kultur, sociale normer og religiøse opfattelser.²⁰⁴ Samme kilde beskriver, hvordan dette særligt er et problem i Afghanistan, fordi kravene til, hvordan kvinder skal opføre sig, er så strenge og omfattende, at risikoen for at gøre sig bemærket er stor.²⁰⁵ Ligeledes fremgår det, at risikoen kan variere geografisk og at risikoen er størst uden for de store byer og i områder med tilstedeværelse af Taliban eller andre islamistiske grupper, da kvinder med ”forkert” adfærd er et mål for disse grupper.²⁰⁶

EASO beskriver, hvordan kvinder, som ikke ønsker at leve efter traditionelle afghanske regler (f.eks. ved at uddanne sig, bo i de større byer eller arbejde indenfor mandsdominerede områder), ligeledes risikerer at blive anset som westernised.²⁰⁷ Det fremgår også, at kvinderettighedsforkæmpere og kvinder som deltager i

¹⁹⁷ Anti-Government Elements

¹⁹⁸ UNHCR, UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan, (august 2018) side 46

¹⁹⁹ Peace Research Institute Oslo, ‘Can Afghans reintegrate after assisted return from Europe’, (juli 2015) side 3

²⁰⁰ EASO, Country of Origin Report: Afghanistan – Individuals targeted under societal and legal norms, (december 2017) side 102 + Refugee Support Network, ‘After Return: Documenting the experiences of young people forcibly removed to Afghanistan’, (april 2016) side 28 + 29

²⁰¹ EASO, Country of Origin Report: Afghanistan – Individuals targeted under societal and legal norms, (december 2017) side 101

²⁰² Ibid. side 100

²⁰³ EASO, Country of Origin Report: Afghanistan – Individuals targeted under societal and legal norms, (december 2017) side 105-106 + Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, ‘Country of Origin Report Afghanistan’ (marts 2019) side 92

²⁰⁴ Netherlands Ministry of Foreign Affairs, CAB, ‘Country of Origin Report Afghanistan’ (marts 2019) side 92

²⁰⁵ Ibid.

²⁰⁶ Ibid.

²⁰⁷ EASO, Country of Origin Report: Afghanistan – Individuals targeted under societal and legal norms, (december 2017) side 105-106

den offentlige debat risikerer overgreb fra lokalsamfundet eller væbnede grupper bl.a. fordi de risikerer at blive tillagt vestlige værdier eller en vestlig agenda.²⁰⁸

6. Praksis i Danmark

En afghansk kvinde, der ansøger om opholdstilladelse i Danmark med henvisning til forholdene for kvinder i sit hjemland, vil i første omgang få behandlet sin ansøgning efter de asylretlige regler i udlændingelovens § 7. Hvis der meddeles afslag på asyl, kan der i visse tilfælde meddeles humanitært ophold efter udlændingelovens § 9b.

6.1. Flygtningenævnets praksis^{209 210}

Det har kun været muligt at finde to nyere afgørelser, hvor asylmotivet primært handlede om forholdene for kvinder i Afghanistan, og hvor Flygtningenævnet har meddelt Konventionsstatus/K-status efter Udlændingelovens § 7, stk. 1.²¹¹ Sagerne omhandlede begge risikoen for tvangsægteskab:

- Sagen fra januar 2017 handlede om en kvinde, som var flygtet fra et tvangsægteskab med hendes afdøde ægtefælles farbror. Farbroren havde inden hendes flugt voldtaget hende samt udøvet vold mod hende. Nævnet meddelte ansøger asyl efter § 7 stk. 1, *"da hun som enke i risiko for tvangsægteskab tilhører en særlig social gruppe"*.²¹²
- I sagen fra oktober 2016 lagde Flygtningenævnet til grund, at *"ansøgeren er en enlig kvinde, uden netværk, og at hun, efter at være blevet voldtaget, er blevet udsat for trusler med det formål at tvinge hende til at indgå ægteskab med voldtægtsmanden. Flygtningenævnet finder på den baggrund, at ansøgeren tilhører en særlig social gruppe, og hun ved en tilbagevenden til Afghanistan vil være i risiko for overgreb, omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1"*.²¹³

I andre sager er kvinder, som er i risiko for tvangsægteskab, blevet meddelt asyl i form af beskyttelsesstatus/B-status efter udlændingelovens § 7, stk. 2:

- I en sag fra maj 2017 meddelte et flertal i Flygtningenævnet en kvindelig ansøger og dennes datter opholdstilladelse efter § 7, stk. 2, idet ansøgeren havde hjulpet sin datter med at flygte for at undgå et tvangsægteskab.
- I november 2017 meddelte nævnet opholdstilladelse i medfør af § 7, stk. 2 til en kvinde fra Afghanistan, der frygtede sin storebror, som havde tvangsgiftet hende bort til en anden mand, som kvinden ligeledes frygtede.²¹⁴

²⁰⁸ Ibid.

²⁰⁹ Oplysningerne stammer fra Dansk Flygtningehjælps database over Flygtningenævnets afgørelser samt fra Flygtningenævnets hjemmeside, hvor der løbende udarbejdes et resumé af et repræsentativt udvalg af nævnets afgørelser med henblik på offentliggørelse

²¹⁰ I den følgende gennemgang er de præsenterede sager *illustrative* eksempler på Flygtningenævnets praksis og er således ikke en udtømmende beskrivelse af alle sager fra Afghanistan, der vedrører køns- og æresrelaterede overgreb. I en stor del af de sager, hvor en ansøger fra Afghanistan henviser til køns- og æresrelaterede overgreb som asylmotiv, meddeles afslag med henvisning til troværdighed. Disse troværdighedssager er udeladt i denne gennemgang.

²¹¹ I en sag fra februar 2017 meddelte Flygtningenævnet *efter en samlet vurdering* en kvindelig ansøger opholdstilladelse efter § 7, stk. 1. Kvinden var konverteret til kristendommen og frygtede samtidig overgreb fra sin ægtefælle, ægtefællens familie samt sin egen familie på grund af, at hun havde indledt et seksuelt forhold til en anden mand og derefter var flygtet fra Afghanistan.

²¹² Afgh/2017/20/ceb

²¹³ Afgh/2016/183/lrn

²¹⁴ Flygtningenævnets beretning 2017, side 370-371, Afgh/2017/474

Kvinder, som har en alvorlig konflikt med deres familie, og/eller er i risiko for æresrelaterede forbrydelser, meddeles, såfremt forklaringen lægges til grund, som oftest asyl i form af beskyttelsesstatus/B-status efter udlændingelovens §7 stk. 2:

- I august 2018 meddelte Flygtningenævnet opholdstilladelse efter §7 stk. 2, til en afghansk kvinde, der som asylmotiv havde henvist til, at hun i Afghanistan var blevet voldtaget, og at dette var kommet til hendes familie og svigerfamilies kendskab. Hun var herefter blevet truet af begge familier, ligesom hun var ved at blive skilt fra sin mand.²¹⁵
- I juli 2017 meddelte Flygtningenævnet en kvindelig ansøger, som var blevet skilt uden sin eksmands samtykke, opholdstilladelse efter § 7, stk. 2. Ansøgeren havde i sit ægteskab været udsat for fysiske overgreb fra både sin ægtefælle og svigerforældre. Efter skilsmissen blev hun anklaget for at have krænket svigerfamiliens ære og havde fået dødstrusler.
- I januar 2018 meddelte Flygtningenævnet en kvindelig ansøger beskyttelsesstatus efter § 7, stk. 2. Ansøgeren havde som asylmotiv henvist til, at hun ved en tilbagevenden frygtede en kommandant og hans mænd. Ansøgeren havde til støtte herfor oplyst, at hendes stedbror, havde haft et forhold til kommandantens datter. Ansøgers far modtog trusler mod sig selv og sine døtre og blev udsat for vold og til sidst dræbt. Flygtningenævnet fandt det sandsynliggjort, at hun ved en tilbagevenden til Afghanistan ville være i konkret og individuel risiko for overgreb fra kommandantens side, og derfor omfattet af udlændingeloven § 7, stk. 2. Flygtningenævnet henviste bl.a. til baggrundsoplysningerne om, at familiemedlemmer kan være mål for hævn i æresrelaterede konflikter.²¹⁶
- I en sag fra april 2018, hvor ansøgeren som asylmotiv havde henvist til, at hun frygtede at blive slået ihjel af sin tidligere ægtefælle og dennes familie, blev ansøger dog meddelt afslag på asyl. Ægtefællen havde truet og udsat ansøger for fysiske overgreb, idet hun havde ladet sig skille fra ham i Iran. Flygtningenævnet fandt ikke, at ansøgeren havde sandsynliggjort, at hendes ægtefælle, som var narkoman, havde hverken evnen eller viljen til at opsøge hende i Afghanistan. Flygtningenævnet fandt i forlængelse heraf heller ikke, at det var sandsynliggjort, at ansøger ved en tilbagevenden til Afghanistan ville miste forældreretten til sine børn. Endelig fandt Flygtningenævnet ikke, at de generelle forhold i Afghanistan, herunder for enlige kvinder med børn, er af en sådan karakter, at de i sig selv kan begrunde, at ansøgeren meddeles asyl.²¹⁷

Flygtningenævnet har i flere sager forholdt sig til, hvorvidt langt fravær fra hjemlandet, ansøgers livsstil og påklædning kunne få asylretlig betydning:

- I en sag fra maj 2019 fik ansøgeren inddraget sin oprindelige opholdstilladelse pga. svig. Flygtningenævnet vurderede herefter, om ansøger, der ikke længere gik med tørklæde og havde billeder af sig selv på sociale medier med løsthængende hår og t-shirt, alligevel kunne meddeles asyl. Nævnet henviste bl.a. til at opslagene på de sociale medier var lagt op få uger før mødet i Flygtningenævnet og meddelte afslag på asyl.²¹⁸

²¹⁵ Afgh/2018/288/MJM

²¹⁶ Afgh/2018/56/KAA

²¹⁷ Afgh/2018/170/linb

²¹⁸ Afgh/2019/89/ATN

- I en sag fra oktober 2016 fandt Flygtningenævnet, at en ansøger, der ikke var opdraget i Afghanistan eller i overensstemmelse med afghansk kultur, og heller ikke talte et af de sprog, som tales i Afghanistan, kunne meddeles beskyttelsesstatus i medfør af § 7, stk. 2. Ansøgeren havde intet kendskab til familiemedlemmer i Afghanistan og var udrejst til Indien med sine forældre da hun var 5 år gammel. Flygtningenævnet fandt: *"Hun fremtræder på en sådan måde, at der er en nærliggende risiko for, at befolkningen i Afghanistan vil opfatte hende som vestligt orienteret. Under disse omstændigheder finder Flygtningenævnet, at der er en reel risiko for, at ansøgeren i Afghanistan vil blive udsat for overgreb omfattet af EMRK artikel 3"*.²¹⁹
- I en sag tilbage fra juni 2010 meddelte Flygtningenævnet en ansøger beskyttelsesstatus efter § 7, stk. 2, da nævnet fandt, at: *"ansøgeren, der i mere end 25 år ikke havde været i Afghanistan, og bortset fra de første barneår havde haft sin opvækst og voksenliv i dels Tadsjikistan dels Rusland, og som ikke havde nogen familie eller nære pårørende i Afghanistan, på den ovennævnte baggrund ved en tilbagevenden til Afghanistan som enlig kvinde uden nogen form for netværk, måtte antages at risikere nedværdigende eller umenneskelige overgreb omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 2"*. Ansøgeren havde boet i Afghanistan til hun var 14 år.²²⁰

Det er fast praksis, at det ikke vurderes rimeligt at henvise enlige kvinder til et internt flugtalternativ:

- I juli 2017 fandt nævnet ikke, at en ansøger kunne henvises til at tage ophold et andet sted i Afghanistan og bemærkede i den forbindelse, at ansøger var efterstræbt på baggrund af en æresrelateret konflikt, at hun havde et mindreårigt barn og var uden familiemæssigt netværk.
- I december 2017 meddelte Flygtningenævnet en kvindelig ansøger opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 med henvisning til, at hun var kommet i modsætningsforhold til en lokal indflydelsesrig person. Et internt flugtalternativ afvistes med henvisning til, at ansøger var enlig kvinde, og ikke havde familie i sin hjemby eller andre steder i Afghanistan, der kunne yde hende beskyttelse.

En afghansk kvinde som henviser til, at hun risikerer overgreb alene på grund af manglende mandligt netværk, får efter nyere praksis afslag på asyl i Danmark:

- I februar 2017 meddelte Flygtningenævnet således en kvinde afslag på asyl. Nævnet anerkendte, at hun var en enlig kvinde uden et mandligt netværk. Nævnet udtalte: *"Idet det forhold, at ansøgeren er enlig kvinde fra Afghanistan ikke i sig selv er asylbegrundende, har ansøgeren ikke sandsynliggjort, at hun ved en tilbagevenden til Afghanistan vil være i risiko for forfølgelse eller overgreb omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1, eller være i reel risiko for overgreb omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 2. Flygtningenævnet stadfæster derfor Udlændingestyrelsen afgørelse."*²²¹
- I en lignende sag fra februar 2018 meddelte Flygtningenævnet ligeledes en kvinde afslag på asyl, uanset det blev lagt til grund, at ansøgeren var en enlig kvinde uden mandligt netværk. Nævnet udtalte: *"Den omstændighed, at ansøgeren og hendes voksne datter ikke har et mandligt netværk i Afghanistan, kan hverken i sig selv eller sammenholdt med oplysningerne om deres skrøbelige helbredsmæssige forhold medføre, at ansøgeren og hendes voksne datter meddeles opholdstilladelse"*

²¹⁹ afgh/2016/194/MNR

²²⁰ Afg/2010/27

²²¹ Afgh/2017/79/JEA

[...] Det forhold, at enlige kvinder i Afghanistan uden mandligt netværk har vanskelige levevilkår, kan ikke føre til en anden vurdering.”²²²

6.2. Udlændinge- og integrationsministeriets praksis

Kvinder, som får afslag på asyl, vil kunne blive meddelt humanitær opholdstilladelse af Udlændinge- og Integrationsministeriet efter udlændingelovens § 9b, hvis ministeriet kan lægge til grund, at de vil være uden mandligt netværk. Ministeriet foretager en selvstændig vurdering af, om en kvinde kan anses for at være enlig, og inddrager ikke kun nære slægtninge i deres vurdering af, hvem der kan udgøre et mandligt netværk. Dette er der en række eksempler på fra praksis:

- I en afgørelse dateret den 23. april 2018, meddelte ministeriet opholdstilladelse i medfør af § 9 b, stk. 1 til en afghansk kvinde, som ikke havde et mandligt netværk i Afghanistan. I sagen blev det lagt til grund, at hun ikke kunne bo hos sin fars ægtefælles bror, og hendes jord var overladt til andre, idet kvinder ifølge sædvaneretten i Afghanistan ikke har ejendomsret.²²³
- Den 5. januar 2016 meddelte ministeriet ligeledes opholdstilladelse efter § 9 b, stk. 1 til en afghansk kvinde med massive helbredsproblemer, og hvis bror ikke kunne anses for at udgøre et tilstrækkeligt mandligt netværk, idet han ikke ville kunne pleje hende i det omfang, det var nødvendigt.²²⁴
- I 2015 blev seks afghanske kvinder meddelt opholdstilladelse i medfør af § 9 b, stk. 1, idet de måtte anses for at være enlige kvinder uden mandligt eller socialt netværk i Afghanistan.²²⁵

²²² Flygtningenævnets beretning 2018, s. 432 Afgh/2018/103

²²³ Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, i 2. kvartal 2018

²²⁴ Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, i 1. kvartal 2016

²²⁵ Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, i 3. og 4. kvartal 2015

7. Litteraturliste

- **Afghan Women Right Organization**, CEDAW Shadow Report, januar 2020
<https://www.ecoi.net/en/document/2023242.html>
- **AIHRC – Afghanistan Independent Human Rights Commission**, AIHRC Specific information on the issues relevant to the implementation of the Convention on Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW), to be convened in February 2020, Geneva Switzerland, januar 2020 <https://www.ecoi.net/en/document/2025407.html>
- **AIHRC – Afghanistan Independent Human Rights Commission**, National Inquiry report on Factors and causes of Rape and Honor Killing in Afghanistan, forår 1392-2013/2014
<https://www.refworld.org/docid/5a1fe8144.html>
- **Amnesty International**, Amnesty International Report 2017/18: The State of the World's Human Rights, 22. februar 2018 <https://www.amnesty.org/en/documents/pol10/6700/2018/en/>
- **Australian Government, Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT)**, DFAT Country Information Report Afghanistan, 27. juni 2019 <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-afghanistan.pdf>
- **BBC**, Why female suicide in Afghanistan is so prevalent, af Sana Safi, 1. juli 2018,
<https://www.bbc.com/news/world-asia-44370711>
- **CEDAW – Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women**, Concluding observations on the third periodic report of Afghanistan, 10. marts 2020
<https://www.ecoi.net/en/file/local/2026583/N2006190.pdf>
- **CEDAW– Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women**, Third periodic report submitted by Afghanistan under article 18 of the Convention, due in 2017, 24. januar 2019, <https://digitallibrary.un.org/record/3798776>
- **CIA - Central Intelligence Agency**, The World Factbook <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html> (hjemmeside tilgængeligt 20. maj 2020)
- **Daily Mail (The)**, Afghanistan's 'Hill of Widows' Live in a World Apart, 23 June 2017,
<https://www.dailymail.co.uk/wires/afp/article-4631438/Afghanistans-hill-widows-live-world-apart.html>
- **EASO – European Asylum Support Office**, EASO Country of Origin Information Report. Afghanistan Individuals targeted under societal and legal norms, december 2017
<https://www.refworld.org/docid/5a38ce314.html>
- **EVAW - UN Declaration on the Elimination of Violence against Women**, 20. december 1993
https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocities-crimes/Doc.21_declaration%20elimination%20vaw.pdf

- **Flygtningenævnet**, Flygtningenævnets beretning 2017, https://fln.dk/-/media/FLN/Publikationer-og-notater/Publikationer/Beretninger/291964-Beretning-2017_low.pdf?la=da&hash=81A0C6357BB1A72E17703ADE974A56645046342E
- **Global Rights'** Living with Violence: A National Report on Domestic Abuse in Afghanistan, marts 2008, <https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/Living%20with%20Violence%20-%20A%20National%20Report%20on%20Domestic%20Violence%20in%20Afghanistan%2C%20Global%20Rights%2C%202008.pdf>
- **Guardian (The)**, 'Oh god, please let me die': treating women who have set themselves on fire in Afghanistan, af Ruchi Kumar, 26. juni 2017 <https://www.theguardian.com/global-development-professionals-network/2017/jun/26/oh-god-please-let-me-die-treating-women-who-have-set-themselves-on-fire-in-afghanistan>
- **Human Rights Now**, Women's Rights Report: Discrimination in the Punishment of Women, juli 2018 <http://hrn.or.jp/eng/wp-content/uploads/2018/07/Discrimination-in-the-Punishment-of-Women-Report-HRN-July-2018.pdf>
- **Human Rights Watch**, Afghan Government Ignoring Violence Against Women, af Heather Barr, 30. maj 2020 <https://www.hrw.org/news/2018/05/30/afghan-government-ignoring-violence-against-women>
- **Human Rights Watch**, 'World Report 2019 – Afghanistan', 17. januar 2019 <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/afghanistan#49dda6>
- **Human Rights Watch**, No Shelter in Afghanistan, af Heather Barr, 19. marts 2018 <https://www.hrw.org/news/2018/03/19/no-shelter-afghanistan>
- **Human Rights Watch**, Losing the War for Girls' Education in Afghanistan, af Heather Barr, 2017 <https://www.hrw.org/video-photos/interactive/2017/10/17/war-girls-education>
- **Human Rights Watch**, Afghanistan: End 'Moral Crimes' Charges, 'Virginity Tests', 25. maj 2016, <https://www.hrw.org/news/2016/05/25/afghanistan-end-moral-crimes-charges-virginity-tests>
- **Institute for War and Peace Reporting**, Afghanistan: Women Seek Refuge in Safe Houses, 20. april 2017, <https://iwpr.net/global-voices/afghanistan-women-seek-refuge-safe-houses>
- **Institute for War and Peace Reporting**, Afghanistan: Calls for Action on Domestic Abuse, af Mina Habib, 28 oktober 2015, <https://iwpr.net/global-voices/afghanistan-calls-action-domestic-abuse>
- **Landinfo: Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon**, Temanotat Afghanistan: Kvinneledede hushold, 13. august 2018, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/08/Temanotat-Afghanistan-Kvinneledede-hushold-13082018.pdf>

- **Presidential Decree on Endorsement of Law on Elimination of Violence against Women (EVAW)**, No: 91, 20. juli 2009, <https://www.refworld.org/pdfid/5486d1a34.pdf>
- **Max Planck Institute for Comparative Public Law and International Law**, Max Planck Manual on Family Law in Afghanistan (2. udgave), af Rastin-Tehrani, K. og Yassari, N., august 2012
- **Netherlands Ministry of Foreign Affairs: Department for Country of Origin Information Reports (CAB)**, Country of Origin Report Afghanistan, marts 2019, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2010321/COIAfghanistanMarch2019.pdf>
- **New Yorker (The)**, Peace Talks, the Taliban, and Afghan Women's Uncertain Future, af Jane Ferguson, 19. december 2019, <https://www.newyorker.com/news/dispatch/peace-talks-the-taliban-and-afghan-womens-uncertain-future>
- **New York Times (The)**, For Afghan Wives, a Desperate, Fiery Way Out, af Alissa J. Rubin, 7. november 2010, <https://www.nytimes.com/2010/11/08/world/asia/08burn.html>
- **Refugee Support Network**, 'After Return: Documenting the experiences of young people forcibly removed to Afghanistan', april 2016, https://hubble-live-assets.s3.amazonaws.com/rsn/attachment/file/8/After_return_April_2016.pdf
- **Peace Research Institute Oslo**, 'Can Afghans reintegrate after assisted return from Europe', juli 2015, <https://www.prio.org/utility/DownloadFile.ashx?id=111&type=publicationfile>
- **TIME**, 'We're All Handcuffed in This Country.' Why Afghanistan Is Still the Worst Place in the World to Be a Woman, af Lauren Bohn, 8. december 2018, <https://time.com/5472411/afghanistan-women-justice-war/>
- **UIM - Udlændinge- og Integrationsministeriet**, Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, 3. kvartal 2015, <https://www.ft.dk/samling/20151/almDEL/UUI/bilag/48/1575781.pdf>
- **UIM - Udlændinge- og Integrationsministeriet**, Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, 4. kvartal 2015, <https://www.ft.dk/samling/20151/almDEL/UUI/bilag/102/1602276.pdf>
- **UIM - Udlændinge- og Integrationsministeriet**, Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, 1. kvartal 2016, <https://www.ft.dk/samling/20151/almDEL/UUI/bilag/143/1623375.pdf>
- **UIM - Udlændinge- og Integrationsministeriet**, Notat om meddelelse af humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, 2. kvartal 2018, <https://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/UUI/bilag/203/1940307.pdf>

- **UK Home Office**, Country Policy and Information Note Afghanistan: Women fearing gender-based violence, Marts 2020,
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/873319/CPIN_-_Afghanistan_-_Women_fearing_GBV.pdf
- **UN News**, Harmful traditional practices against women pervasive in Afghanistan, 9. december 2010, <https://news.un.org/en/story/2010/12/361442-harmful-traditional-practices-against-women-pervasive-afghanistan-un>
- **UNAMA - United Nations Assistance Mission in Afghanistan**, Injustice and Impunity: Mediation of Criminal Offences of Violence against Women, maj 2018,
https://www.ohchr.org/Documents/Countries/AF/UNAMA_OHCHR_EVAW_Report2018_InjusticeImpunity29May2018.pdf
- **UNAMA - United Nations Assistance Mission in Afghanistan**, Injustice and Impunity Mediation of Criminal Offences of Violence against Women, Maj 2018
https://www.ohchr.org/Documents/Countries/AF/UNAMA_OHCHR_EVAW_Report2018_InjusticeImpunity29May2018.pdf
- **UNAMA – United Nations Assistance Mission in Afghanistan**, Justice through the Eyes of Afghan Women: Cases of Violence against Women Addressed through Mediation and Court Adjudication, april 2015 <https://www.refworld.org/pdfid/55814b3c4.pdf>
- **UNAMA – United Nations Assistance Mission in Afghanistan og OHCHR**, A Way to Go: An Update on Implementation of the Law on Elimination of Violence against Women in Afghanistan, december 2013,
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_evaw_law_report_2013_revised_on_16_dec_2013.pdf
- **UNHCR - UN High Commissioner for Refugees**, UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan, 30 August 2018,
<https://www.refworld.org/docid/5b8900109.html>
- **UN Human Rights Council**, Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences, addendum: Mission to Afghanistan, af Rashida Manjoo, 12. maj 2015
<https://www.refworld.org/docid/5583f8224.html>
- **UNICEF**, Harmful practices: Child marriage and female genital mutilation are internationally recognized human rights violations, <https://www.unicef.org/protection/harmful-practices>
- **UNICEF**, The situation of children and women in Afghanistan: Facts and figures
<https://www.unicef.org/afghanistan/situation-children-and-women-afghanistan> (hjemmeside tilgået 20. maj 2020)

- **UNICEF**, Education: Providing quality education for all <https://www.unicef.org/afghanistan/education> (hjemmeside tilgået 24. maj 2020)
- **USSD – US Department of State**, Afghanistan 2018 Human Rights Report, marts 2019 <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/AFGHANISTAN-2018.pdf>
- **World Bank**, Labor force participation rate, Afghanistan, male: https://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.CACT.MA.ZS?locations=AF&name_desc=false og female: https://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.CACT.FE.ZS?locations=AF&name_desc=false
- **WHO – World Health Organization**, United Nations agencies call for ban on virginity testing, 17. oktober 2018 <https://www.who.int/news-room/detail/17-10-2018-united-nations-agencies-call-for-ban-on-virginity-testing>
- **WHO – World Health Organization**, Eliminating virginity testing: an interagency statement, 2018 <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/275451/WHO-RHR-18.15-eng.pdf>